

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (ceturtnā palāta)

2012. gada 12. jūlijā *

Direktīva 2002/20/EK — Elektronisko komunikāciju tīkli un pakalpojumi — Atļauja — 13. pants —
Maksa par izmantošanas tiesībām un maksa par tiesībām uzstādīt iekārtas

Apvienotās lietas C-55/11, C-57/11 un C-58/11

par lūgumiem sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Tribunal Supremo* (Spānija) iesniedza ar lēmumiem, kas attiecīgi pieņemti 2010. gada 28. un 29. oktobrī, kā arī 3. novembrī un Tiesā reģistrēti 2011. gada 7. februārī, tiesvedībās

Vodafone España SA

pret

Ayuntamiento de Santa Amalia (C-55/11) un

Ayuntamiento de Tudela (C-57/11)

un

France Telecom España SA

pret

Ayuntamiento de Torremayor (C-58/11).

TIESA (ceturtnā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*], tiesneši K. Šimans [*K. Schiemann*],
L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*], K. Toadere [*C. Toader*] un E. Jarašūns [*E. Jarašiūnas*] (referents),

ģenerālvokāte E. Šarpstone [*E. Sharpston*],

sekretāre M. Ferreira [*M. Ferreira*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2012. gada 18. janvāra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *Vodafone España SA* vārdā – *M. Muñoz de Juan, E. Gardeta González, J. Viloría Gutiérrez* un
J. Buendía Sierra, abogados,

* Tiesvedības valoda – spāņu.

- *France Telecom España SA* vārdā – *E. Zamarriego Santiago, M. Muñoz de Juan un J. Buendía Sierra, abogados,*
- *Ayuntamiento de Tudela* vārdā – *T. Quadra-Salcedo Fernández del Castillo un J. Zornoza Pérez, abogados,*
- Spānijas valdības vārdā – *M. Muñoz Pérez un S. Centeno Huerta, pārstāvji,*
- Polijas valdības vārdā – *M. Szpunar, pārstāvis,*
- Eiropas Komisijas vārdā – *G. Braun un F. Jimeno Fernández, pārstāvji,*

noklausījusies ģenerālvokātes secinājumus 2012. gada 22. marta tiesas sēdē,
pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgumi sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 7. marta Direktīvas 2002/20/EK par elektronisko komunikāciju tīklu un pakalpojumu atļaušanu (atļauju izsniegšanas direktīva) (OV L 108, 21. lpp.) 13. pantu.
- 2 Šie lūgumi ir iesniegti saistībā ar trīs tiesvedībām starp, pirmkārt, *Vodafone España SA* (turpmāk tekstā – “*Vodafone España*”) un Santaamaljas [*Santa Amalia*] pašvaldību (C-55/11), kā arī Tudelas [*Tudela*] [pašvaldību] (C-57/11) un, otrkārt, starp *France Telecom España SA* (turpmāk tekstā – “*France Telecom España*”) un Torremajoras [*Torremayor*] pašvaldību (C-58/11) par maksām, kuras šīm abām sabiedrībām tikušas noteiktas par platību, kas atrodas zem, uz un virs pašvaldībai piederoša zemesgabala, izmantošanu privātiem mērķiem un īpašām izmantošanas tiesībām.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

- 3 Eiropas Parlamenta un Padomes 1997. gada 10. aprīļa Direktīvas 97/13/EK par vispārējo atļauju un individuālo licenču kopēju sistēmu telekomunikāciju pakalpojumu jomā (OV L 117, 15. lpp.) 11. pantā bija noteikts:

“1. Dalībvalstis nodrošina, ka nodevas, ko uzliek uzņēmumiem sakarā ar atļaujas procedūrām, sedz vienīgi administratīvos izdevumus, kas saistīti ar piemērojamo individuālo licenču izsniegšanu, pārvaldi, kontroli un piemērošanu. Nodevas, ko piemēro individuālai licencei, ir samērīgas ar vajadzīgo darba apjomu, un tās pienācīgi un pietiekami detalizēti publicē, lai šī informācija būtu viegli pieejama.

2. Neņemot vērā 1. punktu, ierobežotu resursu gadījumos dalībvalstis var atļaut valsts regulatīvajai iestādei iekasēt maksu, lai nodrošinātu minēto resursu optimālu izmantošanu. Minētā maksa ir nediskriminējoša un, to nosakot, it īpaši ņem vērā vajadzību veicināt jaunu pakalpojumu un konkurences attīstību.”
- 4 Direktīva 97/13 tika atcelta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 7. marta Direktīvas 2002/21/EK par kopējiem reglamentējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem (pamatdirektīva) (OV L 108, 33. lpp.; turpmāk tekstā – “Pamatdirektīva”) 26. pantu.

5 Pamatdirektīvas 11. panta 1. punktā ir noteikts:

“Dalībvalstis nodrošina, ka kompetentai iestādei izskatot:

- pieteikumu tiesību uzstādīt iekārtas uz, virs vai zem valsts vai privātīpašuma piešķiršanai uzņēmumam, kas pilnvarots nodrošināt publiskos telekomunikāciju tīklus, vai

[..]

kompetentā iestāde:

- rīkojas, pamatojoties uz caurskatāmām un publiski pieejamām procedūrām, kas piemērotas bez diskriminācijas un nekavējoties, un

- ievēro caurskatāmības un nediskriminācijas principus, pievienojot šādām tiesībām nosacījumus.

[..]”

6 Pamatdirektīvas 12. pantā ir noteikts:

“1. Ja uzņēmumam, kas nodrošina elektronisko komunikāciju tīklus, saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir tiesības uzstādīt iekārtas uz, virs vai zem valsts vai privātīpašuma, vai var izmantot procedūru īpašuma piespiedu atsavināšanai vai izmantošanai, valsts pārvaldes iestādes veicina šādu iekārtu vai īpašuma koplietošanu.

2. Jo īpaši, ja uzņēmumiem ir liegta piekļuve dzīvotspējīgām alternatīvām vides aizsardzības, veselības aizsardzības, valsts drošības vai pilsētu un lauku plānošanas mērķu sasniegšanas nepieciešamības dēļ, dalībvalstis var uzlikt pienākumu kopēji izmantot iekārtas vai īpašumu (ietverot fizisku līdzāsatrašanos) uzņēmumiem, kas pārvalda elektronisko komunikāciju tīklu, vai veikt pasākumus, lai veicinātu sabiedrisko darbu saskaņošanu tikai pēc atbilstīga publiskās apspriedes laikposma, kura laikā visām ieinteresētajām pusēm jādod iespēja izteikt savu viedokli. Šādi koplietošanas vai saskaņošanas noteikumi var iekļaut noteikumus iekārtu vai īpašuma koplietošanas izmaksu sadalei.”

7 Atļauju izsniegšanas direktīvas preambulas 30.–32. apsvērumā ir noteikts:

“(30) Elektronisko komunikāciju pakalpojumu sniedzējiem var uzlikt administratīvus maksājumus, lai finansētu valsts pārvaldes iestādes darbības, pārvaldot atļauju izsniegšanas sistēmu, un izmantošanas tiesību piešķiršanai. Šādus maksājumus būtu jāierobežo līdz līmenim, lai segtu minēto darbību faktiskās administratīvās izmaksas. Šajā nolūkā būtu jārada valsts pārvaldes iestāžu ienākumu un izdevumu caurskatāmība, izmantojot gada pārskatus par kopējo ievākto maksājumu summu un radītajām administratīvajām izmaksām. Tas ļaus uzņēmumiem pārbaudīt, ka administratīvie izdevumi un maksājumi ir līdzsvarā.

(31) Administratīvo maksājumu sistēmām nevajadzētu izkropļot konkurenci vai radīt barjeras ienākšanai tirgū. Ar vispārējo atļauju izsniegšanas sistēmu vairs nebūs iespējams noteikt administratīvās izmaksas un maksājumus individuāliem uzņēmumiem, izņemot gadījumus, kad piešķir tiesības izmantot numurus, radio frekvences un uzstādīt iekārtas. Jebkuriem piemērojamiem administratīviem maksājumiem būtu jābūt saskaņā ar vispārējās atļaujas izsniegšanas sistēmas principiem. Piemērs godīgai, vienkāršai un caurskatāmāi alternatīvai šiem maksājumu noteikšanas kritērijiem varētu būt apgrozījums attiecībā uz sadales principu. Ja administratīvie maksājumi ir ļoti mazi, vienotas likmes maksājumi vai maksājumi, kas apvieno vienotu likmi ar elementiem, kas saistīti ar apgrozījumu, arī var būt atbilstīgi.

(32) Papildus administratīvajiem maksājumiem var iekasēt nomas maksu par radio frekvenču un numuru izmantošanu kā instrumentu, lai nodrošinātu šādu resursu optimālu izmantošanu. Šādām maksām nevajadzētu kavēt novatorisku pakalpojumu un konkurences attīstību tirgū. Šī direktīva neierobežo nolūku, kādam tiek izmantotas maksas par izmantošanas tiesībām. Šādas maksas var izmantot, lai, piemēram, finansētu valsts pārvaldes iestāžu darbības, kuras nevar segt ar administratīviem maksājumiem. Ja konkurētspējīgas vai salīdzinošas atlases procedūru gadījumā maksas par tiesībām izmantot radio frekvences pilnībā vai daļēji sastāv no vienotas summas, maksāšanas kārtībai būtu jānodrošina, ka šādas maksas praksē nerada gadījumu, kad atlase jāveic, pamatojoties uz kritērijiem, kas nav saistīti ar mērķi nodrošināt optimālu radio frekvenču izmantošanu. Komisija regulāri var publicēt pētījumu ar etalonuzdevumiem attiecībā uz labāko praksi radio frekvenču piešķiršanai, numuru piešķiršanai vai piekļuves tiesību piešķiršanai.”

- 8 Šīs pašas direktīvas 13. pantā ar nosaukumu “Maksas par izmantošanas tiesībām un tiesībām uzstādīt iekārtas” ir noteikts:

“Dalībvalstis var ļaut attiecīgajai iestādei uzlikt tādu maksu par tiesībām izmantot radio frekvences vai numurus vai par tiesībām uzstādīt iekārtas uz, virs vai zem valsts vai privātā īpašuma, kas atspoguļo nepieciešamību nodrošināt optimālo šo resursu izmantošanu. Dalībvalstis nodrošina to, ka šādas maksas ir objektīvi pamatotas, caurskatāmas, nediskriminējošas un samērīgas attiecībā uz to paredzēto mērķi, un ņem vērā [pamatdirektīvas] 8. pantā minētos mērķus.”

- 9 Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 7. marta Direktīvas 2002/19/EK par piekļuvi elektronisko komunikāciju tīkliem un ar tiem saistītām iekārtām un to savstarpēju savienojumu (piekļuves direktīva) (OV L 108, 7. lpp.) 12. panta 1. punkta pirmajā daļā ir noteikts:

“Valsts pārvaldes iestāde saskaņā ar 8. panta noteikumiem var uzlikt operatoriem pienākumu izpildīt pamatotos piekļuves un izmantošanas pieprasījumus īpašiem tīkla elementiem un ar to saistītām iekārtām *inter alia* situācijās, kad valsts pārvaldes iestāde uzskata, ka piekļuves atteikums vai nepamatoti noteikumi un nosacījumi, kuriem ir līdzīga ietekme, kavēs ilgstoša konkurences tirgus izveidi mazumtirdzniecības līmenī vai nebūs lietotāju interesēs.”

Spānijas tiesības

- 10 Ar 2003. gada 3. novembra Vispārējo telekomunikāciju likumu Nr. 32/2003 (*Ley 32/2003 General de Telecomunicaciones*; 2003. gada 4. novembra *BOE* Nr. 264, 38890. lpp.), kā tas izriet no tā preambulas, Spānijas tiesībās tika transponētas 2002. gada laikā pieņemtās direktīvas telekomunikāciju jomā, to vidū arī atļauju izsniegšanas direktīva.

- 11 Saskaņā ar minētā likuma 49. pantu:

“1. Tirgus dalībnieki un radiofrekvenču sabiedriskā īpašuma vai numurēšanas resursu izmantošanas tiesību subjekti veic tiesību aktos noteiktos maksājumus.

2. Šo maksājumu mērķis ir segt:

- administratīvos izdevumus par reglamentējošo darbu, kas saistīts ar to Kopienas atvasināto tiesību aktu un administratīvo noteikumu sagatavošanu un ieviešanu, kuri attiecas uz starpsavienojumiem un piekļuvi;
- izdevumus, kas saistīti ar šajā likumā noteiktās sistēmas pārvaldi, kontroli un ieviešanu;

- c) izdevumus, kas saistīti ar sabiedriskā īpašuma lietošanas tiesību un radiofrekvenču un numurēšanas sabiedriskā īpašuma izmantošanas tiesību pārvaldību, kontroli un īstenošanu;
- d) [izdevumus, kas saistīti ar] šā likuma 6. pantā noteikto paziņošanas pārvaldību;
- e) izdevumus, kas saistīti ar starptautisko sadarbību, saskaņošanu un standartizāciju, kā arī tirgus izpēti.

3. Neskarot 2. punkta noteikumus, to maksājumu mērķis, kuri ir saistīti ar radiofrekvenču publiskā īpašuma, numurēšanas un sabiedriskā īpašuma izmantošanu, kas nepieciešams elektronisko komunikāciju tīkla izveidei, ir nepieciešamība nodrošināt optimālu šo resursu izmantošanu, ņemot vērā tā īpašuma vērtību, kuru nodod izmantošanā, un ierobežotos resursus. Šiem maksājumiem jābūt nediskriminējošiem, pārskatāmiem, objektīvi pamatotiem un konkrētajam mērķim atbilstošiem. Tāpat tiem arī jāveicina to mērķu un principu īstenošana, kas noteikti 3. pantā, atbilstoši tiesību aktos paredzētajam regulējumam.

4. Maksājumi, uz kuriem attiecas iepriekšējie punkti, tiek uzlikti objektīvi, pārskatāmi un samērīgi, tādējādi samazinot papildu administratīvās izmaksas un ar tām saistītos maksājumus.

5. *Ministerio de Ciencia y Tecnologia* [Zinātnes un tehnoloģijas ministrija], *Comision del Mercado de las Telecomunicaciones* [Telekomunikāciju tirgus uzraudzības komisija] un *Agencia Estatal de Radiocomunicaciones* [Radiokomunikāciju valsts aģentūra], kā arī teritoriālās pārvaldes iestādes, kas pārvalda un nosaka šā panta 2. punktā paredzētos maksājumus, publicē gada pārskatu par administratīvajiem izdevumiem, pamatojot to piemērošanu un norādot kopējo iekasēto maksājumu summu.”

- 12 *Karaļa 2004. gada 5. marta Dekrētlikuma Nr. 2/2004, ar ko pieņem Likuma, ar kuru tiek noteiktas vietējās [pašvaldību] finanses, pārskatīto tekstu (Real Decreto Legislativo 2/2004, por el que se aprobó el texto refundido de la Ley reguladora de las Haciendas Locales; 2004. gada 9. marta BOE Nr. 59, 10284. lpp.), 20. panta 1. un 3. punktā ir noteikts, ka pašvaldību iestādes var noteikt maksājumus par pašvaldību publiskā īpašuma, it īpaši zemes zem, uz vai virs pašvaldību autoceļiem, privātu izmantošanu vai izmantošanu īpašiem mērķiem.*

Pamattiesvedības un prejudiciālie jautājumi

- 13 No lūgumiem sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka saskaņā ar Spānijas tiesību aktiem vairākas Spānijas Karalistes pašvaldības, tostarp Santaamaljas, Tudelas un Torremajoras pašvaldības, ir pieņēmušas nodokļu noteikumus, ar kuriem uzņēmumiem ir noteikta maksa par pašvaldību publiskā īpašuma privātu izmantošanu vai izmantošanu īpašiem mērķiem, lai nodrošinātu sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu, neatkarīgi no tā, vai šie uzņēmumi ir iekārtu, kuras ir nepieciešamas šai pakalpojumu sniegšanai, īpašnieki, un neatkarīgi no tā, kurš šo īpašumu fiziski aizņem. Mobilās telefonijas pakalpojumu sniegšana ietilpst pakalpojumos, par kuriem ir noteikta maksa, piemērojot šos noteikumus.
- 14 *Vodafone España* un *France Telecom España* ir telekomunikāciju operatori, kas sniedz mobilās telefonijas pakalpojumus Spānijas teritorijā.
- 15 *Vodafone España* par Tudelas pašvaldības un Santaamaljas pašvaldības pieņemtajiem nodokļu noteikumiem cēla prasību attiecīgi *Tribunal Superior de Justicia de Navarra* (Navarras Augstākā tiesa) un *Tribunal Superior de Justicia de Extremadura* (Ekstremaduras Augstākā tiesa). Savukārt *France Telecom España* šajā pēdējā minētajā tiesā cēla prasību par Torremajoras pašvaldības pieņemtajiem noteikumiem. Šajās prasībās šie operatori apstrīdēja šo noteikumu atbilstību Savienības

tiesībām. Minētās prasības ar *Tribunal Superior de Justicia de Navarra* 2008. gada 30. decembra spriedumu un *Tribunal Superior de Justicia de Extremadura* 2009. gada 12. un 29. jūnija spriedumiem tika noraidītas.

- 16 Tad *Vodafone España* iesniedza *Tribunal Supremo* (Augstākā tiesa) kasācijas sūdzību par *Tribunal Superior de Justicia de Navarra* 2008. gada 30. decembra spriedumu un *Tribunal Superior de Justicia de Extremadura* 2009. gada 12. jūnija spriedumu. *France Telecom España* iesniedza kasācijas sūdzību par *Tribunal Superior de Justicia de Extremadura* 2009. gada 29. jūnija spriedumu.
- 17 Iesniedzējtiesas lēmumos *Tribunal Supremo*, vispirms veicot atļauju izsniegšanas direktīvas 12. un 13. panta analīzi, pauž šaubas par dalībvalstu pilnvarām noteikt maksu par iekārtu uzstādīšanu ne tikai operatoram, kuram pieder elektronisko komunikāciju tīkls, bet arī operatoriem, kuri vienīgi saņem starpsavienojumu pakalpojumus un kuriem tādējādi ir tikai piekļuve minētajam tīklam, kā arī tā izmantošanas tiesības.
- 18 Otrkārt, iesniedzējtiesa vaicā, vai attiecīgās maksas atbilst atļauju izsniegšanas direktīvas 13. panta prasībām.
- 19 Treškārt, *Tribunal Supremo* uzskata, ka ir jāpārbauda, vai atļauju izsniegšanas direktīvas 13. pants atbilst Tiesas judikatūrā noteiktajām prasībām, lai tam tiktu piešķirta tieša iedarbība. Iesniedzējtiesa norāda, ka Tiesas judikatūrā saistībā ar Direktīvas 97/13 11. panta 2. punktu, šķiet, tiek atbalstīts šāds risinājums.
- 20 Šajos apstākļos *Tribunal Supremo* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus, kuri visās trīs lietās C-55/11, C-57/11 un C-58/11 ir formulēti vienādi:
 - “1) Vai [atļauju izsniegšanas direktīvas] 13. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka ar to tiek liegts pieņemt tādu valsts tiesisko regulējumu, kas pieļauj uzlikt maksu par tiesībām uzstādīt iekārtas uz pašvaldības zemesgabala no uzņēmumiem, kas, nebūdami tīkla īpašnieki, to izmanto, lai sniegtu mobilās telefonijas pakalpojumus?
 - 2) Vai gadījumā, ja šādas maksas ieturēšana ir saderīga ar [atļauju izsniegšanas direktīvas] 13. pantu, nosacījumi, saskaņā ar kuriem pārsūdzētajos pašvaldības noteikumos ir paredzēta šādas maksas samaksa, atbilst objektivitātes, samērīguma un nediskriminācijas principiem, kas paredzēti minētajā pantā, kā arī nepieciešamībai nodrošināt optimālu attiecīgo iekārtu izmantošanu?
 - 3) Vai [atļauju izsniegšanas direktīvas] 13. pantam ir atzīstama tieša iedarbība?”
- 21 Ar Tiesas priekšsēdētāja 2011. gada 18. marta rīkojumu lietas C-55/11, C-57/11 un C-58/11 tika apvienotas rakstveida un mutvārdu procesam, kā arī sprieduma taisīšanai.

Par lūgumu atkārtoti sākt mutvārdu procesu

- 22 Ar vēstuli, kas Tiesas kancelejā iesniegta 2012. gada 25. aprīlī, Tudelas pašvaldība, norādot, ka ģenerāladvokātes secinājumi, kuri tikuši sniegti 2012. gada 22. martā, ir balstīti uz kļūdainām premisām, lūdza atkārtoti sākt mutvārdu procesu.
- 23 Šajā saistībā pastāvīgajā judikatūrā ir noteikts, ka Tiesa atbilstoši tās Reglamenta 61. pantam var izdot rīkojumu par mutvārdu procesa atkārtotu sākšanu, ja tā uzskata, ka nav guvusi pietiekamu skaidrību vai ka lieta ir jāizskata, ņemot vērā kādu argumentu, ko lietas dalībnieki nav apsprieduši (tostarp skat. 2008. gada 26. jūnija spriedumu lietā C-284/06 *Burda*, Krājums, I-4571. lpp., 37. punkts, kā arī 2011. gada 22. septembra spriedumu lietā C-323/09 *Interflora* un *Interflora British Unit*, Krājums, I-8625. lpp., 22. punkts).

- 24 Šajā gadījumā Tiesa uzskata, ka tās rīcībā ir visa informācija, kas vajadzīga, lai atbildētu uz iesniedzējtiesas uzdotajiem jautājumiem, un ka lieta nav jāizskata, ņemot vērā kādu tajā neapspriestu argumentu.
- 25 Šādos apstākļos nav pamata apmierināt Tudelas pašvaldības lūgumu atkārtoti sākt mutvārdu procesu.

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

- 26 Uzdodot savu pirmo jautājumu, iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai valsts tiesiskajam regulējumam, ar kuru par pašvaldību publiskā īpašuma izmantošanu ir noteikta maksa ne tikai operatoriem, kuriem pieder šajā īpašumā izvietoti telefonijas tīkli, bet arī operatoriem, kuriem pieder minēto tīklu izmantošanas, piekļuves vai starpsavienojumu tiesības, ir piemērojama atļauju izsniegšanas direktīvas 13. pantā dalībvalstīm sniegtā iespēja maksu saistīt ar “tiesībām uzstādīt iekārtas uz, virs vai zem valsts vai privātā īpašuma”, lai ņemtu vērā nepieciešamību nodrošināt optimālu šo iekārtu sadali.
- 27 Konkrētāk, šī tiesa uzdod Tiesai jautājumu, vai šādu maksu var noteikt ne tikai operatoram, kuram saskaņā ar pamatdirektīvas 11. panta 1. punktu ir tiesības uzstādīt iekārtas uz, virs vai zem valsts īpašuma un kuram saskaņā ar šīs direktīvas 12. pantu, kā arī ar piekļuves direktīvas 12. pantu var tikt noteikts pienākums dalīties ar šīm iekārtām, bet arī operatoriem, kuri sniedz mobilās telefonijas pakalpojumus, izmantojot minētās iekārtas.
- 28 Vispirms ir jākonstatē, ka atļauju izsniegšanas direktīvas ietvaros dalībvalstis var iekasēt tikai šajā direktīvā paredzētās nodevas vai maksas par elektronisko komunikāciju pakalpojumu un tīklu nodrošināšanu (pēc analogijas skat. 2006. gada 18. jūlija spriedumu lietā C-339/04 *Nuova società di telecomunicazioni*, Krājums, I-6917. lpp., 35. punkts, un 2011. gada 10. marta spriedumu lietā C-85/10 *Telefónica Móviles España*, Krājums, I-1575. lpp., 21. punkts).
- 29 Kā izriet no atļauju izsniegšanas direktīvas preambulas 30.–32. apsvēruma, kā arī 12. un 13. panta, dalībvalstīm tādējādi ir vienīgi tiesības noteikt vai nu administratīvās nodevas, kas paredzētas vispārēju administratīvo izmaksu, ko rada vispārēju atļauju izsniegšanas programmas pārvalde, kontrole un piemērošana, segšanai, vai maksas par radiofrekvenču vai numurēšanas izmantošanas tiesībām vai arī par tiesībām uzstādīt iekārtas uz, virs vai zem valsts vai privātā īpašuma.
- 30 Šķiet, ka pamatlietā iesniedzējtiesa pamatojas uz pieņēmumu, ka attiecīgajām maksām nav piemērojams ne minētās direktīvas 12. pants, ne maksu par radiofrekvenču vai numurēšanas izmantošanas tiesībām jēdziens šīs pašas direktīvas 13. panta izpratnē. Tādējādi jautājums ir tikai par to, vai iespēja dalībvalstīm saistīt maksu ar “tiesībām uzstādīt iekārtas uz, virs vai zem valsts vai privātā īpašuma” atbilstoši minētajam 13. pantam ļauj piemērot pamatlietā aplūkotās maksas, ciktāl tās ir piemērojamas operatoriem, kuri tās izmanto mobilās telefonijas pakalpojumu sniegšanai un tādējādi izmanto šo valsts īpašumu, lai gan nav šo iekārtu īpašnieki.
- 31 Lai gan atļauju izsniegšanas direktīvā nav definēts ne pats “iekārtu uzstādīšanas uz, virs vai zem valsts vai privātā īpašuma” jēdziens, ne persona, kurai jāmaksā maksa par tiesībām, kas saistītas ar šo uzstādīšanu, jānorāda, pirmkārt, ka no pamatdirektīvas 11. panta 1. punkta pirmā ievilkuma izriet, ka tiesības uzstādīt iekārtas uz, virs vai zem valsts vai privātā īpašuma tiek piešķirtas uzņēmumam, kas pilnvarots nodrošināt publiskos telekomunikāciju tīklus, proti, uzņēmumam, kurš ir tiesīgs uzstādīt nepieciešamās iekārtas uz zemes, pazemē vai vietās, kas atrodas virs zemes.

- 32 Otrkārt, kā ģenerālvokāte norādījusi savu secinājumu 52. un 54. punktā, jēdzieni “iekārtas” un “uzstādīt” attiecīgi attiecas uz fizisku infrastruktūru, kas ļauj nodrošināt elektronisko komunikāciju tīklus un pakalpojumus, un fizisku to uzstādīšanu attiecīgajā valsts vai privātajā īpašumā.
- 33 No tā izriet, ka persona, kurai jāmaksā atļauju izsniegšanas direktīvas 13. pantā paredzētā maksa par tiesībām uzstādīt iekārtas, var būt tikai minēto tiesību īpašnieks, kurš ir īpašnieks arī iekārtām, kas ir uzstādītas uz, virs vai zem attiecīgā valsts vai privātā īpašuma.
- 34 Tādējādi pamatlietā aplūkoto maksu iekasēšana nevar tikt atzīta par “maksu par tiesībām uzstādīt iekārtas uz, virs vai zem valsts vai privātā īpašuma” saskaņā ar atļauju izsniegšanas direktīvas 13. pantu, ciktāl tās tiek piemērotas operatoriem, kuri, lai arī nav šo iekārtu īpašnieki, tās izmanto mobilās telefonijas pakalpojumu sniegšanai un tādējādi izmanto šo valsts īpašumu.
- 35 Ņemot vērā visus šos apsvērumus, uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka atļauju izsniegšanas direktīvas 13. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nepieļauj piemērot maksu par tiesībām uzstādīt iekārtas uz, virs vai zem valsts vai privātā īpašuma operatoriem, kas, nebūdami tīkla īpašnieki, to izmanto, lai sniegtu mobilās telefonijas pakalpojumus.

Par otro un trešo jautājumu

- 36 Ņemot vērā uz pirmo jautājumu sniegto atbildi, ir jāatbild tikai uz iesniedzējtiesas uzdoto trešo jautājumu, ar kuru šī tiesa būtībā vaicā, vai atļauju izsniegšanas direktīvas 13. pantam ir tieša iedarbība un līdz ar to tādos apstākļos, kādi ir pamatlietās, indivīds uz to varētu atsaukties valsts tiesās.
- 37 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai visos gadījumos, kad direktīvas normas no to satura viedokļa šķiet esam beznosacījuma un pietiekoši precīzas, privātpersonas var uz tām atsaukties valsts tiesās, vēršoties pret valsti, kā arī tad, ja valsts nav direktīvu noteiktajos termiņos transponējusi valsts tiesībās vai ja tā to transponējusi nepareizi (šajā ziņā skat. 2004. gada 5. oktobra spriedumu apvienotajās lietās no C-397/01 līdz C-403/01 *Pfeiffer* u.c., Krājums, I-8835. lpp., 103. punkts; 2008. gada 17. jūlija spriedumu apvienotajās lietās no C-152/07 līdz C-154/07 *Arcor* u.c., Krājums, I-5959. lpp., 40. punkts, un 2012. gada 24. janvāra spriedumu lietā C-282/10 *Dominguez*, 33. punkts).
- 38 Šajā gadījumā, kā ģenerālvokāte norādījusi savu secinājumu 48., 97. un 98. punktā, atļauju izsniegšanas direktīvas 13. pants atbilst šiem kritērijiem. Šajā tiesību normā ar beznosacījuma un precīziem nosacījumiem ir paredzēts, ka dalībvalstis var noteikt maksu par tiesībām trīs īpašos gadījumos, proti, par radiofrekvenču vai numurēšanas izmantošanas tiesībām vai par tiesībām uzstādīt iekārtas uz, virs vai zem valsts vai privātā īpašuma.
- 39 No iepriekš minētā izriet, ka uz trešo jautājumu ir jāatbild, ka atļauju izsniegšanas direktīvas 13. pantam ir tieša iedarbība, tādējādi tas sniedz indivīdiem tiesības uz to tieši atsaukties valsts tiesā, lai apstrīdētu valsts iestādes lēmuma, kurš neatbilst šim pantam, piemērojamību.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 40 Attiecībā uz pamatlietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (ceturtnā palāta) nospriež:

- 1) **Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 7. marta Direktīvas 2002/20/EK par elektronisko komunikāciju tīklu un pakalpojumu atļaušanu (atļauju izsniegšanas direktīva) 13. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nepieļauj piemērot maksu par tiesībām uzstādīt iekārtas uz, virs vai zem valsts vai privātā īpašuma operatoriem, kas, nebūdami tīkla īpašnieki, to izmanto, lai sniegtu mobilās telefonijas pakalpojumus;**
- 2) **Direktīvas 2002/20 13. pantam ir tieša iedarbība, tādējādi tas sniedz indivīdiem tiesības uz to tieši atsaukties valsts tiesā, lai apstrīdētu valsts iestādes lēmuma, kurš neatbilst šim pantam, piemērojamību.**

[Paraksti]